

1. Когда сядешь вкушать пищу с властелином, то тщательно наблюдай, что перед тобою,
УПО: Коли сядеш хліб їсти з володарем, то пильно вважай, що перед тобою,
KJV: When thou sittest to eat with a ruler, consider diligently what is before thee:

2. и поставь преграду в гортани твоей, если ты алчен.
УПО: і поклади собі в горло ножа, якщо ти ненажера:
KJV: And put a knife to thy throat, if thou be a man given to appetite.

3. Не прельщайся лакомыми яствами его; это--обманчивая пища.
УПО: не жадай його ласощів, бо вони хліб обманливий!
KJV: Be not desirous of his dainties: for they are deceitful meat.

4. Не заботься о том, чтобы нажить богатство; оставь такие мысли твои.
УПО: Не мордуйся, щоб мати багатство, відступися від думки своєї про це,
KJV: Labour not to be rich: cease from thine own wisdom.

5. Устремись глаза твои на него, и--его уже нет; потому что оно сделает себе крылья и,
как орел, улетит к небу.
УПО: свої очі ти звернеш на нього, й нема вже його: бо конче змайструє воно собі крила, і
полетить, мов орел той, до неба...
KJV: Wilt thou set thine eyes upon that which is not? for riches certainly make themselves
wings; they fly away as an eagle toward heaven.

6. Не вкушай пищи у человека завистливого и не прельщайся лакомыми яствами его;
УПО: Не їж хліба в злоокого, і не пожадай лакоминок його,
KJV: Eat thou not the bread of him that hath an evil eye, neither desire thou his dainty meats:

7. потому что, каковы мысли в душе его, таков и он; `ешь и пей`, говорит он тебе, а
сердце его не с тобою.
УПО: бо як у душі своїй він обраховує, такий є. Він скаже тобі: Їж та пий! але серце його
не з тобою,
KJV: For as he thinketh in his heart, so is he: Eat and drink, saith he to thee; but his heart is not

with thee.

8. Кусок, который ты съел, изблюешь, и добрые слова твои ты потратишь напрасно.
УПО: той кавалок, якого ти з'їв, із себе викинеш, і свої гарні слова надаремно потратиш!
KJV: The morsel which thou hast eaten shalt thou vomit up, and lose thy sweet words.

9. В уши глупого не говори, потому что он презрит разумные слова твои.
УПО: Не кажи до ушей нерозумному, бо погордить він мудрістю слів твоїх.
KJV: Speak not in the ears of a fool: for he will despise the wisdom of thy words.

10. Не передвигай межи давней и на поля сирот не заходи,
УПО: Не пересувай вікової границі, і не входь на сирітські поля,
KJV: Remove not the old landmark; and enter not into the fields of the fatherless:

11. потому что Защитник их силен; Он вступится в дело их с тобою.
УПО: бо їхній Визволитель міцний, Він за справу їхню буде судитись з тобою!
KJV: For their redeemer is mighty; he shall plead their cause with thee.

12. Приложи сердце твое к учению и уши твои--к умным словам.
УПО: Своє серце зверни до навчання, а уші свої до розумних речей.
KJV: Apply thine heart unto instruction, and thine ears to the words of knowledge.

13. Не оставляй юноши без наказания: если накажешь его розгою, он не умрет;
УПО: Не стримуй напучування юнака, коли різкою виб'єш його, не помре:
KJV: Withhold not correction from the child: for if thou beatest him with the rod, he shall not die.

14. ты накажешь его розгою и спасешь душу его от преисподней.
УПО: ти різкою виб'єш його, і душу його від шеолу врятуєш.
KJV: Thou shalt beat him with the rod, and shalt deliver his soul from hell.

15. Сын мой! если сердце твое будет мудро, то порадуетя и мое сердце;
УПО: Мій сину, якщо твоє серце змудріло, то буде радіти також моє серце,
KJV: My son, if thine heart be wise, my heart shall rejoice, even mine.

16. и внутренности мои будут радоваться, когда уста твои будут говорить правое.
УПО: і нутро моє буде тішитись, коли уста твої говоритимуть слушне.
KJV: Yea, my reins shall rejoice, when thy lips speak right things.

17. Да не завидует сердце твое грешникам, но да пребудет оно во все дни в страхе
Господнем;
УПО: Нехай серце твоє не завидує грішним, і повсякчас пильнуй тільки страху
Господнього,
KJV: Let not thine heart envy sinners: but be thou in the fear of the LORD all the day long.

18. потому что есть будущность, и надежда твоя не потеряна.
УПО: бо існує майбутнє, і надія твоя не загине.
KJV: For surely there is an end; and thine expectation shall not be cut off.

19. Слушай, сын мой, и будь мудр, и направляй сердце твое на прямой путь.
УПО: Послухай, мій сину, та й помудрій, і нехай твоє серце ступає дорогою рівною.
KJV: Hear thou, my son, and be wise, and guide thine heart in the way.

20. Не будь между упивающимися вином, между пресыщающимися мясом:
УПО: Не будь поміж тими, що жлуктять вино, поміж тими, що м'ясо собі пожирають,
KJV: Be not among winebibbers; among riotous eaters of flesh:

21. потому что пьяница и пресыщающийся обеднеют, и сонливость оденет в рубище.
УПО: бо п'яница й жерун збідніють, а сонливий одягне лахміття.
KJV: For the drunkard and the glutton shall come to poverty: and drowsiness shall clothe a man with rags.

22. Слушайся отца твоего: он родил тебя; и не пренебрегай матери твоей, когда она и

состарится.

УПО: Слухай батька свого, він тебе породив, і не гордуй, як постаріла мати твоя.

KJV: Hearken unto thy father that begat thee, and despise not thy mother when she is old.

23. Купи истину и не продавай мудрости и учения и разума.

УПО: Купи собі й не продавай правду, мудрість, і картання та розум.

KJV: Buy the truth, and sell it not; also wisdom, and instruction, and understanding.

24. Торжествует отец праведника, и родивший мудрого радуется о нем.

УПО: Буде вельми радіти батько праведного, і родитель премудрого втішиться ним.

KJV: The father of the righteous shall greatly rejoice: and he that begetteth a wise child shall have joy of him.

25. Да веселится отец твой и да торжествует мать твоя, родившая тебя.

УПО: Хай радіє твій батько та мати твоя, хай потішиться та, що тебе породила.

KJV: Thy father and thy mother shall be glad, and she that bare thee shall rejoice.

26. Сын мой! отдай сердце твое мне, и глаза твои да наблюдают пути мои,

УПО: Дай мені, сину мій, своє серце, і очі твої хай кохають дороги мої.

KJV: My son, give me thine heart, and let thine eyes observe my ways.

27. потому что блудница--глубокая пропасть, и чужая жена--тесный колодезь;

УПО: Бо блудниця то яма глибока, а криниця тісна чужа жінка.

KJV: For a whore is a deep ditch; and a strange woman is a narrow pit.

28. она, как разбойник, сидит в засаде и умножает между людьми законопреступников.

УПО: І вона, мов грабіжник, чатує, і примножує зрадників поміж людьми.

KJV: She also lieth in wait as for a prey, and increaseth the transgressors among men.

29. У кого вой? у кого стон? у кого ссоры? у кого горе? у кого раны без причины? у кого багровые глаза?

УПО: В кого ой, в кого ай, в кого сварки, в кого клопіт, в кого рани даремні, в кого очі

червоні?

KJV: Who hath woe? who hath sorrow? who hath contentions? who hath babbling? who hath wounds without cause? who hath redness of eyes?

30. У тех, которые долго сидят за вином, которые приходят отыскивать [вина] приправленного.

УПО: У тих, хто запізнюється над вином, у тих, хто приходить попробувати вина змішаного.

KJV: They that tarry long at the wine; they that go to seek mixed wine.

31. Не смотри на вино, как оно краснеет, как оно искрится в чаше, как оно ухаживается ровно:

УПО: Не дивись на вино, як воно рум'яніє, як виблискує в келіху й рівненько ллється,

KJV: Look not thou upon the wine when it is red, when it giveth his colour in the cup, when it moveth itself aright.

32. впоследствии, как змей, оно укусит, и ужалит, как аспид;

УПО: кінець його буде кусати, як гад, і вжалить, немов та гадюка,

KJV: At the last it biteth like a serpent, and stingeth like an adder.

33. глаза твои будут смотреть на чужих жен, и сердце твое заговорит развратное,

УПО: пантруватимуть очі твої на чужі жінки, і серце твоє говоритиме дурощі...

KJV: Thine eyes shall behold strange women, and thine heart shall utter perverse things.

34. и ты будешь, как спящий среди моря и как спящий на верху мачты.

УПО: І ти будеш, як той, хто лежить у середині моря, й як той, хто лежить на щогловім верху.

KJV: Yea, thou shalt be as he that lieth down in the midst of the sea, or as he that lieth upon the top of a mast.

35. [И скажешь]: `били меня, мне не было больно; толкали меня, я не чувствовал. Когда проснусь, опять буду искать того же`.

УПО: І скажеш: Побили мене, та мені не боліло, мене штурхали, я ж не почув, коли я прокинусь, шукатиму далі того ж...

KJV: They have stricken me, shalt thou say, and I was not sick; they have beaten me, and I felt it not: when shall I awake? I will seek it yet again.